

รายงานการประชุม

คณะกรรมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (อพ.สธ. - สผ.)

ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.

ณ ห้องประชุม ๑๐๐๔ ชั้น ๑๐ อาคารทิปโก้ ๒

เรื่องเพื่อพิจารณา

๑. การจัดทำแผนแม่บท อพ.สธ. - สผ. ระยะ ๕ ปี (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) ตาม
กรอบแผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙)

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้เรียนที่ประชุมทราบ ดังนี้

๑. ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ประสานกองและกลุ่มงาน เสนอโครงการเพื่อบรรจุใน (ร่าง) แผนแม่บท อพ.สธ.
- สผ. ระยะ ๕ ปี (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) และนำเสนอคณะทำงานฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่
๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาเห็นชอบ (ร่าง) แผนแม่บทฯ ที่กอง/กลุ่มงาน ได้เสนอโครงการ/
กิจกรรมไว้ในเบื้องต้น ทั้งนี้ (ร่าง) แผนแม่บทฯ ดังกล่าว ได้จัดทำควบคู่ไปกับการจัดทำแผนปฏิบัติการ อพ.สธ. -
สผ. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดส่งให้ อพ.สธ. เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓
โดยมีโครงการใน (ร่าง) แผนแม่บท อพ.สธ. - สผ. จำนวน ๙ โครงการ วงเงินงบประมาณรวม ๗๓,๖๙๑,๕๔๐ บาท

๒. การประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๔
อพ.สธ. ได้กำหนดให้หน่วยงานจัดส่งแผนแม่บท - หน่วยงาน ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔ ฝ่ายเลขานุการฯ
จึงได้ประสานกอง/กลุ่มงานพิจารณาทบทวน (ร่าง) แผนแม่บทฯ โดยกอง/กลุ่มงาน ได้ปรับแก้ไข ดังนี้ ๑) กลช.
ปรับปีที่จัดประชุมวิชาการและนิทรรศการ อพ.สธ. ให้สอดคล้องตามกำหนดจัดกิจกรรมในแผนแม่บท อพ.สธ. ๒)
กบก. ปรับเพิ่มพื้นที่ดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ
พื้นที่รอบป่ามรดกโลกดงพญาเย็น - เขาใหญ่ ฝั่งตะวันออก และ ๓) กศศ. เพิ่มโครงการการบริหารจัดการพื้นที่
สิ่งแวดล้อมธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ ภายใต้การบูรณาการข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ โดยแผน
แม่บท อพ.สธ. - สผ. มีโครงการรวม ๑๐ โครงการ งบประมาณรวม ๗๘,๐๙๑,๕๔๐ บาท ดังนี้

๒.๑ โครงการภายใต้กรอบการใช้ประโยชน์ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร ๑ โครงการ

๑) การจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ (กลช.)

๒.๒ โครงการภายใต้กรอบการสร้างจิตสำนึก กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร ๘

โครงการ

๑) การจัดทำเว็บไซต์ อพ.สธ. (กลช.)

๒) การจัดประชุมวิชาการและนิทรรศการ อพ.สธ. (กลช.)

๓) การดำเนินงานเพื่อรักษาสีทึบของชุมชนในการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์จาก
ความหลากหลายทางชีวภาพ (กลช.)

๔) การจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำของประเทศไทย (กลช.)

๕) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแหล่งธรรมชาติประเภทธรณีสัณฐานและภูมิลักษณะวรรณมา จังหวัดบึงกาฬ (กธศ.)

๖) การอนุรักษ์พันธุกรรมพืชในพื้นที่ป่าสาธารณประโยชน์บ้านทานบให้เกิดความยั่งยืน โดยความร่วมมือร่วมของประชาชน ตำบลกันตวจระมวล จังหวัดสุรินทร์ (กบก.)

๗) การเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพในไร่นาเพื่อสิ่งแวดล้อม และความมั่นคงทางอาหาร ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จังหวัดสุพรรณบุรี (กบก.)

๘) การพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติพื้นที่รอบป่ามรดกโลกดงพญาเย็น - เขาใหญ่ ฝั่งตะวันออก จังหวัดสระแก้ว (กบก.)

๙) การบริหารจัดการพื้นที่สิ่งแวดล้อมธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ ภายใต้การบูรณาการข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ (กธศ.)

๓. การประชุมคณะทำงานฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ และจัดทำแผนแม่บท อพ.สธ. - สผ. ระยะ ๕ ปี โดยมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการใน ๒ เรื่อง ซึ่งผลการดำเนินงานมีดังนี้

๑. จัดทำหนังสือเสนอขอความเห็นชอบจากเลขาธิการ สผ. โดยเลขาธิการ สผ. ได้เห็นชอบให้โครงการภายใต้แผนปฏิบัติการ อพ.สธ. - สผ. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่จะเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณ ภายใต้ตั้งบรายจ่ายอื่น เป็นโครงการที่มีความสำคัญในลำดับต้นที่จะได้รับการจัดสรรงบประมาณ

๒. ประธาน อพ.สธ. เพื่อขอทราบช่วงเวลาที่ อพ.สธ. จะจัดทำหนังสือสนับสนุนไปยังแหล่งทุน โดย อพ.สธ. แจ้งว่า จะพิจารณาความสอดคล้องของแผนปฏิบัติการฯ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ กับแผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด โดยโครงการที่ได้ระดับคะแนน A และ B อพ.สธ. จะทำหนังสือกราบบังคมทูลทรงทราบฯ ทั้งนี้ ขอให้ สผ. ระบุไว้ในข้อเสนอโครงการที่เสนอของบประมาณว่า เป็นโครงการที่สนองพระราชดำริฯ ภายใต้ อพ.สธ. หากสำนักงานงบประมาณมีประเด็นในเรื่องดังกล่าว อพ.สธ. จะมีหนังสือยืนยันการเข้าร่วมสนองพระราชดำริฯ ของหน่วยงานนั้น

ที่ประชุมมีข้อเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ที่ประชุมได้พิจารณาปรับแก้ไขเพิ่มเติมโครงการ/กิจกรรม ภายใต้แผนแม่บท อพ.สธ. - สผ. ระยะ ๕ ปี (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) ดังนี้

๑.๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

- กลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์ กลช. ปรับลดงบประมาณ โครงการจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ จาก ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็น ๓,๗๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้สอดคล้องกับการพิจารณากรอบเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

- กลุ่มงานขับเคลื่อนนโยบายและกลไก กลช. ตัดโครงการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำของประเทศไทย เนื่องจากไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

- กธศ. ปรับกิจกรรมภายใต้โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแหล่งธรรมชาติประเภทธรณีสัณฐานและภูมิลักษณะวรรณมา จังหวัดบึงกาฬ เป็นกิจกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการ

๑.๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๙

- กลช. จะพิจารณานำเสนอโครงการ/กิจกรรมทดแทนโครงการการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ ที่เป็นงานตามภารกิจของกอง เช่น การอนุรักษ์นกอพยพและการใช้ประโยชน์ที่ดินที่อยู่อาศัยของนกอพยพ อย่างยั่งยืน การดำเนินงานด้านการติดต่อสื่อสาร การให้การศึกษา และการเสริมสร้างความตระหนักแก่ สาธารณชน (Communication Education and Public Awareness: CEPA) เป็นต้น

- กศศ. ขอยืนยันโครงการตามที่ได้เสนอ ซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นไปตามเป้าหมายของ อพ.สธ. ในการอนุรักษ์ ๓ ฐานทรัพยากร (ทรัพยากรกายภาพ ชีวภาพ และวัฒนธรรมและภูมิปัญญา) ทั้งนี้ อาจมีการปรับปรุงประมาณตามความเหมาะสมในภายหลัง

- กบก. ขอยืนยันโครงการตามที่ได้เสนอ ทั้งนี้ หาก กลช. มีกิจกรรม/โครงการ ที่เกี่ยวข้องหรือซ้ำซ้อนกับกองทุนสิ่งแวดล้อม หรือมีการดำเนินงานในพื้นที่ที่กองทุนสิ่งแวดล้อมให้การ สนับสนุน ในอนาคตอาจจะมีการบูรณาการโครงการร่วมกันระหว่างกองได้ ซึ่งหลายโครงการของกองทุน สิ่งแวดล้อมเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางชีวภาพ

- กขพ. อยู่ระหว่างพัฒนาข้อเสนอโครงการ เพื่อขอรับการสนับสนุนจากกองทุน สิ่งแวดล้อม ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมผลไม้/พืชสมุนไพร พื้นที่บางกระเจ้า จังหวัดสมุทรปราการ หากเห็นชอบในเบื้องต้น จะนำมาบรรจุในแผนแม่บท อพ.สธ. - สผ. ต่อไป ทั้งนี้ ในต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๖ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จะเสด็จไปพื้นที่บางกระเจ้า เพื่อติดตามความคืบหน้าของการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชในพื้นที่ เช่น งานอนุรักษ์พันธุกรรม ไม้ผลของกรมวิชาการเกษตร ได้ประกาศให้มะม่วงน้ำดอกไม้บางกระเจ้า และส้มเทพรส เป็นชนิดพันธุ์ เฉพาะถิ่น ทั้งนี้ สผ. ได้เริ่มดำเนินการร่วมกับสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ ในการสำรวจพืช สมุนไพร เพื่อการพัฒนาต่อยอดเชิงพาณิชย์และอนุรักษ์ชนิดพันธุ์ที่ใกล้สูญพันธุ์

๒. ที่ประชุมมีข้อเสนอแนะว่า ในการเสนอของงบประมาณ ยังมีโครงการที่อยู่ภายใต้แผนแม่บท อพ.สธ. - สผ. ถูกตัด/ปรับลดงบประมาณ สผ. ควรมีหนังสือถึงสำนักงบประมาณ แจ้งรายชื่อโครงการภายใต้ แผนแม่บท อพ.สธ. - สผ. ซึ่งเป็นการดำเนินงานสนองพระราชดำริฯ เพื่อยกระดับความสำคัญของโครงการ สำหรับเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณของสำนักงบประมาณ

๓. ผู้แทนกลุ่มงานประสานงานอนุสัญญา กลช. ได้เรียนที่ประชุมทราบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กลช. มีการดำเนินงานภายใต้กรอบอาเซียน ในโครงการศึกษาจัดทำแนวทางปฏิบัติที่ดี และตัวชี้วัด ความหลากหลายทางชีวภาพในภาคการเกษตร เพื่อเป็นทางเลือกให้เกษตรกรมีแนวทางการทำเกษตร โดยเฉพาะการทำนาข้าว โดยดำเนินงานในพื้นที่ ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุรินทร์ ร้อยเอ็ด ลพบุรี อ่างทอง และ บุรีรัมย์ ซึ่งโครงการนี้สนับสนุนการดำเนินงานโครงการของกองทุนสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการเพิ่มความ หลากหลายทางชีวภาพในไร่นา เพื่อสิ่งแวดล้อมและความมั่นคงทางอาหาร ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งนี้ หากมีข้อมูลหรือการดำเนินงานร่วมกัน จะช่วยเพิ่ม พื้นที่ศึกษาให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

๔. ผู้แทน กบก. ได้เพิ่มเติมข้อมูลว่า กองทุนสิ่งแวดล้อมได้สนับสนุนงบประมาณให้แก่มูลนิธิ ขวัญข้าวดำเนินโครงการเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพในไร่นา จังหวัดสุพรรณบุรี ในระยะที่ ๒ ซึ่งในระยะ ที่ ๑ เป็นการอนุรักษ์พันธุกรรมข้าว ส่วนระยะที่ ๒ จะเพิ่มการอนุรักษ์พันธุกรรมไม้ผล สัตว์เลี้ยง พืชเกษตร

รวมถึงการแปรรูปผลผลิต เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน และศึกษาความเปลี่ยนแปลงของความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศเกษตร โดยเฉพาะในนาข้าว ภายหลังจากมีการดำเนินงานด้านการเกษตรอินทรีย์ ส่วนในระยะต่อไปอยู่ระหว่างการพิจารณาว่าจะทำในมิติใด ทั้งนี้ ผลการดำเนินโครงการจะตอบสนองเป้าหมายของ อพ.สธ. ทั้ง ๓ ฐานทรัพยากร โดยการสร้างศูนย์การเรียนรู้ การยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งเป็นการบูรณาการเชิงพื้นที่และบูรณาการหน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบล ชุมชน นอกจากนี้ ยังเป็นการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ของประเทศ

๕. ผู้แทนกลุ่มงานประสานงานอนุสัญญา กลช. สอบถามว่าโครงการภายใต้การสนับสนุนของกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก สามารถนำมาบรรจุในแผนแม่บท อพ.สธ. - สผ. ระยะ ๕ ปี ได้หรือไม่ ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า หากโครงการเป็นการจัดทำฐานข้อมูล หรือการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และสอดคล้องกับเป้าหมายของ อพ.สธ. ในการอนุรักษ์ ๓ ฐานทรัพยากร สามารถนำมาเสนอเพิ่มเติมได้ โดยเบื้องต้นอาจเสนอเป็นชื่อโครงการกว้างๆ ไปก่อน ทั้งนี้ หากเป็นโครงการที่ไม่ได้ใช้งบปกติ อพ.สธ. ขอให้ระบุแหล่งที่มาของงบประมาณ เช่น กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (GEF) กองทุนสิ่งแวดล้อม เป็นต้น โดยจะต้องแสดงเอกสารรับรองการนำโครงการเข้าร่วมสนองพระราชดำริฯ ด้วย

มติที่ประชุม

๑. เห็นชอบแผนแม่บท อพ.สธ. - สผ. ระยะ ๕ ปี (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) ตามกรอบแผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) ที่มีการปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะทำงานฯ โดยมอบหมายกอง/กลุ่มงานพิจารณาปรับแก้ไขเพิ่มเติม กิจกรรม/งบประมาณ ภายใต้แผนแม่บทฯ และนำส่งฝ่ายเลขานุการฯ ภายในวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔ เพื่อรวบรวมและจัดทำแผนแม่บท อพ.สธ. - สผ. ระยะ ๕ ปี ส่งให้ อพ.สธ. ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔ ต่อไป

๒. ให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำเรียนหรือคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. - สผ. ในประเด็นเรื่องการจัดทำหนังสือถึงสำนักงบประมาณ เพื่อแจ้งรายชื่อโครงการภายใต้แผนแม่บท อพ.สธ. - สผ. เพื่อยกระดับความสำคัญของโครงการ สำหรับเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณของสำนักงบประมาณ